

Het College van Burgemeester en Wethouders der Gemeente Leeuwarden
Postbus 21000
8900 JA Leeuwarden.

Leeuwarden, 28 januari 2026

betreft: bezwaarschrift inzake besluit afwijzing handhavingsverzoek.d.d. 22 december 2025
(kenmerk HB-2025-032885 / 2025-253809).

Achtbaar College,

Bij bovenvermeld schrijven heeft Uw College aan ondergetekende mededeling gedaan van het besluit tot afwijzing van zijn verzoek d.d. 25 september 2025 om bestuursrechtelijke handhaving betreffende de bouw c.q. aanleg van een nieuwe speeltuin bij de Jacobijnerkerk te Leeuwarden zonder omgevingsvergunning.

Komt deze afwijzing, gelet op de gehele voorgeschiedenis van dit dossier, niet als een verrassing, zal het Uw College evenmin verbazen dat dezerzijds -bij deze- bezwaar wordt aangetekend tegen onderwerpelijk besluit.

Uw argumentatie om het verzoek naast U neer te leggen, kan niet overtuigen. Weliswaar erkent Uw College ten lange leste dat het plan -zelfstandig- getoetst had moeten worden aan het bestemmingsplan Binnenstad (iets, waarop Uw College van meet af aan is geweest), maar dat dan niet enkel partieel (Uw College beperkt zich slechts tot de hoogte van de geplaatste speeltoestellen), maar wel degelijk integraal en volledig.

Terzake de vergunningplichtigheid verordonneert het vigerende bestemmingsplan nadrukkelijk dat als er 'fysieke' ingrepen in cultuur -historisch landschap op het plan staan, als vastomlijnd uitgangspunt daarbij zijdens de gemeente **"het behoud van de cultuurhistorische, ruimtelijke én archeologische waarden van het beschermd stadsgezicht"** voorop staat. Daar is met het speeltuinproject geen sprake van, dat doet op alle drie de aspecten nadrukkelijk afbreuk aan de kwaliteit van de omgeving. Blijkens het bestemmingsplan wordt de omgeving van de Jacobijnerkerk als een klasse "A zone" gewaardeerd, de hoogste score van monumentaliteit c.a. Maar wel één die onder druk staat, getuige de opmerking *"dat de Jacobijnerkerk thans omringd wordt door een aantal aaneengesloten ruimten die tezamen geen helder inzicht meer verschaffen in de specifieke functionele ontwikkelingen in het betreffende gebied"*.

Winstpunt is dat Uw College inderdaad erkent dat de zaak valt onder de planbepalingen "beschermd stadsgezicht". Maar nogmaals, dan moeten deze ook 'vol' toegepast worden. Komt Uw College er niet mee weg door opportunistisch, om niet te zeggen onbeschaamd, te stellen dat met het weghalen van de te hoge toestellen de kwestie is opgelost. Integendeel. Uw College gaat volstrekt voorbij aan het uitvoerige evidentiemateriaal dat dezerzijds -meest recent- aan de hand van de per email d.d. 19 december 2025 aangeleverde zienswijze is verstrekt. Daarin worden de meest relevante passage's uit het bestemmingsplan aangehaald, zoals de noodzaak van een omgevingsvergunning ter behoud van van de historische kwaliteit van straten, stegen en pleinen, alsook de inrichting en het profiel van waardevolle buitenruimten (stadsgrachten, stegen en **waardevol groen**).

Verwezen bent U ook naar het initiatief voor de aanleg van een -soort van- survivalbaan, zoals dat in 2019 diende. Uw College doet het voorkomen alsof dit plan toen door de gemeente vooral is afgewezen vanwege het vereiste van continu toezicht. Ook hier doet Uw College de feitelijkeheid geweld aan. Want eerst en vooral speelden er bezwaren vanuit "de monumentale hoek". Die ondermeer betrekking hadden op de aantasting van de monumentale status van het Groenveld indien een kunstgrasveld zou worden aangelegd als oplossing voor het -doorgaans- modderige

natuurlijke veld. Een aspect, waar Uw College ook in deze procedure op is gewezen (in het in Uw bezit zijnde “petitium d.d. 9 april 2025). Om daaruit te citeren: “Van bijzonder belang is de passage in het bericht (over het compleet herinrichten van de speeltuin Gerard Dou in Huizum, HuisaanHuis 6 maart 2025) dat "het terrein ook wordt voorzien van een vernieuwde **drainage** om de speeltuin ook na een regenbui toegankelijk te houden". Wel, laat dat nu bij het Jacobijnerkerkhof niet noodzakelijk worden geacht (het realiseren van drainage), dat terwijl er een erkend substantieel probleem met het (hoge) grondwaterpeil bestaat. Optrekkend vocht, de zoutige Middelsee kwel, is uitermate problematisch”.

Bijgevoegd vindt U een afschrift van een gemeentelijke brief d.d. 9 april 2018 omtrent een zoveelste poging tot het opknappen van het gazon. Een schrijven dat voor zich spreekt en wie zo begrepen thans, hoezo ‘poor’ projectmanagement, de volstrekt trieste, treurige, troosteloze en tenenkrommende staat ziet waarin het Groenveld verkeert na de ‘aanslag’ er op vanwege de gefaalde aanleg van een speeltuin(tje)?, een buurtspeelplaats?, een speelvoorziening?, ja wat eigenlijk, die kan alleen maar een diepe zucht van ontzetting slaken.

De vraag is, hoe nu verder? Met het ontmantelen van deels de speelvoorzieningen, is het oorspronkelijke plan in zijn opzet zodanig ondergraven, dat het totaal ‘cancelen’ ervan voor de hand ligt. Zodat vervolgens met een schone lei kan worden begonnen, dit bij voorkeur in het kader van het onlangs in gang gezette ruimtelijk ordeningsproces aangaande de gebiedsplannen “Nijehove”/ “Stadsklooster i.o.”. Met alle garanties vandien voor volwaardige inspraak en participatie van ‘politiek’, burgerij en ‘marktpartijen’. Kortom, ‘de koninklijke weg’ qua planning en besluitvorming bewandelen, daar roept ondergetekende Uw College graag nogmaals toe op! Maar tevergeefs waarschijnlijk, gelet op het feit dat de gemeente van meet af aan de oren heeft laten hangen naar het Wijkpanel Binnenstad c.q. de bso Sinne/obs Oldenije, het pleit de facto reeds op voorhand was beslecht met de fervente steun in de rug van de heer Buma als burgemeester.

In dezelfde zin verwacht ondergetekende ook niet dat zijn voorliggende bezwaar het beoogde effect zal sorteren. Met de meer dan moeizame voorgeschiedenis (de kwestie loopt nu al goeddeels een jaar) in het achterhoofd, veronderstelt hij dat Uw College zich één- en andermaal niet op andere gedachten zal willen laten brengen. Heeft de bezwaarfase als zodanig geen nadere, toegevoegde waarde en zou deze de beslechting van het spelende geschil alleen maar onnodig vertragen, verzoekt ondergetekende Uw College derhalve om in te stemmen met **een rechtstreeks beroep bij de bestuursrechter** (conform artikel 7:1a awB) en daartoe de benodigde stappen te zetten. Immers, in het geding is inmiddels enkel nog de zuivere rechtsvraag of vanwege het niet hebben doorlopen van het geeigende ruimtelijk besluitvormingsproces, alsmede het ontbreken van de noodzakelijke omgevingsvergunning, de realisatie van de speeltuin al dan niet onrechtmatig heeft plaatsgevonden. Ondergetekende verwijst in deze naar de in Uw bezit zijnde uitspraak van de voorzieningenrechter (Rechtbank Noord-Nederland, sector bestuursrecht) van 23 september 2025 in de zaak, dienende onder nummer **LEE 25/3177**, tussen ondergetekende en Uw College. Met name roept hij de rechtsoverwegingen 5 en 6 bij U in herinnering, die de juridische weg in dit opzicht wijzen.

Voor de formele orde (ter voorkoming dat annexe, juridische argumenten uit eerdere fasen opnieuw volledig moeten worden uitgeschreven), ondergetekende wenst als bezwaarmaker de van zijn zijde tot nu toe geproduceerde processtukken in aanhangige kwestie als hier herhaald en ingelast aan te merken. Dit betreft ook de dezerzijds op basis van de Wet Open Overheid opgevraagde stukken, zoals die door U met betrekking tot het thema speeltuin/-plaats Jacobijnerkerk’ in een tweetal tranches is verstrekt en overeenkomstig op de gemeentelijke website “Afgehandelde Woo-verzoeken 2025” zijn geplaatst.

Terzijde daarvan neemt ondergetekende de vrijheid om nog het één en ander aan, noem het ‘contextuele bewijsvoering’, aan te dragen. Allereerst is daar het artikel van de hand van

bezwaarmaker onder de kop ‘*Gemeente Leeuwarden maakt puinhoop van ruimtelijk ordeningsproces Jacobijnerkerkhof*’, zoals dat op 16 oktober 2025 (met doorklikbare links) op de website van “Liwvadders” verscheen en in geredigeerde vorm in print in hetzelfde stadsblad. Goed mogelijk dat daar binnen de gemeentelijke organisatie, zowel bestuurlijk als ambtelijk, reeds kennis van is genomen, maar het kan geen kwaad om daar nog eens nauwgezet naar om te zien voor een nadere standpuntbepaling. Dat geldt ook voor de aansluitende ‘Open Brief aan het College B&W en de Raad van de gemeente Leeuwarden’ van 20 oktober 2025, zoals gepubliceerd op Uw website ‘Informatie over Politiek en Bestuur > Gemeenteraad > Actuele overzicht items’.

Dan dienen eveneens nog een tweetal ter zake dienende verhandelingen uit het meest recente nummer (nr. 79, januari 2026) van het tijdschrift ‘Leovardia’ van de Leeuwarder Historische vereniging Aed Levwerd / Historisch Centum Leeuwarden opgevoerd te worden. Zo wordt (bladzijden 27/28) verhaal gedaan van de speeltuin Gerard Dou onder de titel “Van Gerard Dou naar Doelesteeg. Jaren vijftig: volop ruimte voor zelfbedachte speelpret”. Aangehaakt wordt bij de verslaggeving in de Leeuwarder Courant over het speeltuinplan Jacobijnerkerk, maar belangrijker, wordt benadrukt wat eigen, vindingrijk en avontuurlijk spel door en van de jeugd aan waarde heeft. En dat de kinderhand niet persé en/of gemakzuchtig gevuld, lees ‘gefaciliteerd’, behoeft te worden met geheel geoutilleerde speelplekken. Iets, waar ondergetekende ook op wees in het gememoreerde op “Liwvadders” verschenen artikel. Citaat: “Het is dus niet een gebrek aan speelmogelijkheden, maar vooral een (kennelijk) gebrek aan desbetreffende spontane, niet voorgekauwde, inspiratie bij de kids en hun ouders c.q. begeleiders. Ergo, educatieve en pedagogische handelingsverlegenheid is ‘de norm’”. *Q.e.d.*

Op pagina 32 e.v. is het opstel “Doodgravers Ruirds en Zandstra in de fout. Grote Ergernis op het Oldehoofsterkerkhof in 1782” te vinden. Lezenswaardig, maar van speciaal belang is dat als illustratie een uitsnede van een tekening van Jan Bulthuis uit 1790, getiteld ‘Doodgravers aan het werk op het Jacobijnerkerkhof’ is gebruikt. Welke onmiskenbaar de emotionele, cultuur-historische bijzonderheid etaleert van juist het laatst herkenbaar overgebleven deel van de ‘dodenakker’ nevens de Jacobijnerkerk! En dat wordt dan rücksichtlos ‘omgetoverd’ tot een speeltuin. Een affront.

Een ‘laatste moment’ noot. Het kan zijn dat Uw College, gelet op de aanstaande gemeenteraadsverkiezingen, er de voorkeur geeft aan het alsdan nieuw te formeren College met de afhandeling van deze procedure te belasten. Wel, dat stuit bij bezwaarmaker niet op onoverkomenlijke bedenkingen. Aan U de keuze.

In afschrift wordt dit bezwaarschrift correctheidshalve (na)gezonden aan de initiatiefnemers van het project speeltuin Jacobijnerkerk (fam. Rozema, resp. Brouwer/Sterk), het Wijkpanel Binnenstad, de PKN wijkgemeente “De Jacobijner” en de provincie Fryslân.

Verblijft,

